

ΡΗΓΑΣ ΒΕΛΕΝΣΤΙΝΛΗΣ ΚΑΙ ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ

Το γεγονός ότι ο Ρήγας στην σελίδα τίτλου της θαυμάσιας δωδεκάφυλλης *Χάρτας της Ελλάδος*¹, φύλλο 4, κάτω αριστερά έχει την Αργώ, σκεφθήκαμε να κάνουμε μια συστηματική διερεύνηση των έργων του με σκοπό να επισημανθούν σχετικές αναφορές για την Αργοναυτική Εκστρατεία, η οποία ξεκίνησε, ως γνωστόν, από την Ιωλκό της Μαγνησίας.

Στο πρώτο φύλλο της *Χάρτας της Ελλάδος* με τίτλο «Επιπεδογραφία της Κωνσταντινουπόλεως», εντυπωσιάζει η διαδρομή του Βοσπόρου από τον Εύξεινο Πόντο έως την Προποντίδα με τα τόσα τοπωνύμια, που αναγράφονται, τούρκικα και ελληνικά. Ο Ρήγας επί πλέον καταχωρίζει και τρία μικρά κείμενα, που έχουν σχέση με την Αργοναυτική Εκστρατεία, για τα οποία διερωτάται κανείς για το ποια ήταν η αφορμή ώστε να αναγράψει αυτά τα κείμενα.

Γι' αυτό και καταβλήθηκε προσπάθεια να εντοπιστούν οι χάρτες που χρησιμοποιήθηκαν από τον Ρήγα ως πρότυπα. Οδηγό σημείο στην αναζήτηση αυτή θεωρούμε ότι θα πρέπει να είναι η αναγραφή από τον Ρήγα των χρονολογιών «1773» στα δύο κάστρα, που βρίσκονται στο άνω στόμιο του Βοσπόρου, πλησίον του Ευξείνου Πόντου.

Επισημαίνεται ότι ο προηγούμενος πρώτος σχολιαστής της *Χάρτας*, ο Γεώργιος Λάϊος², υποστήριξε ότι ο Ρήγας θα χρησιμοποίησε τον αντίστοιχο χάρτη του 1770, του Jean Adam Zizla, «Plan de Constantinople, de ces Environs et du Canal della Mer Noir», όπου όμως δεν αναγράφονται οι δύο ημερομηνίες δίπλα στα αντίστοιχα κάστρα «Καριπτζέ 1773» και «Ποριάζ 1773». Γι' αυτό και στον σχετικό πίνακα με την αντιστοιχία των τοπωνυμίων του Βοσπόρου, του Ρήγα και του Zizla, που δημοσίευσε ο Γ. Λάϊος, έχει αφήσει κενό στις χρονολογίες αυτές καθώς επίσης και στα ελληνικά τοπωνύμια του Βοσπόρου. Ωστόσο, σημειώνει καταληκτικά ότι «ο Ρήγας ειργάσθη με ευσυνειδησία, πριν προβή στην έκδοσι της πρώτης επιπεδογραφίας της

1. Ρήγα Βελεστινλή, *Χάρτα της Ελλάδος*, Βιέννη 1796-1797, αυθεντική για πρώτη φορά επανέκδοση από την Επιστημονική Εταιρεία Μελέτης Φερών-Βελεστίνου-Ρήγα, επιμέλεια Δρ. Δημ. Καραμπερόπουλου, Αθήνα 1998 (γ' έκδοση 2022).

2. Γεώργιος Λάϊος, *Οι χάρτες του Ρήγα. Έρευνα επί νέων πηγών*, Αθήνα 1960, ανάπτυπο από το *Δελτίον της Ιστορικής και Εθνολογικής Εταιρείας*, τόμ. 14 (1960) σσ. 231-312, εδώ σ. 10 (234).

Χάρτας του, και ασφαλώς έλαβε υπ' όψει του περισσότερα βοηθήματα και τοπογραφικά σχεδιαγράμματα από αυτά που υποδείχθησαν ανωτέρω»³.

Στον προβληματισμό αυτό ούτε ο Γ. Τόλιας⁴ προχωράει στην ανεύρεση του σχετικού χάρτη, παρά μόνο συγκρίνοντας τα δύο έργα, του Zizla και του Ρήγα, παρατηρεί ότι «*Η σύγκριση των πληροφοριών που παραθέτουν τα δύο έργα, φανερώνει ότι το τοπογραφικό του Ρήγα είναι πλουσιότερο και ως προς τις ιστορικές πληροφορίες και ως προς τις σύγχρονες οθωμανικές*».

Η αναζήτησή μας σε σχετικούς χάρτες του Βοσπόρου, που θα εκδόθηκαν μετά το 1773 και αναγράφουν τα δύο κάστρα και την χρονολογία «1773» μας οδήγησαν φέτος στον εντοπισμό του χάρτη του P. F. Tardieu, «*Carte de la ville de Constantinople et du Bosphore de Thrace 1785*»⁵, όπου μνημονεύονται τα δύο κάστρα με την χρονολογία «1773», και επί πλέον τα οθωμανικά τοπωνύμια είναι τα ίδια κατά μήκος του Βοσπόρου. Προσθέτουμε, ωστόσο, ότι ο Γεώργιος Λαΐος μνημονεύει τον χάρτη του Tardieu, τον οποίο μάλλον δεν θα μελέτησε και έτσι δεν πρόσεξε τις δύο αυτές χρονολογίες στα κάστρα «*Καριπτζέ 1773*» και «*Ποριάζ 1773*».

Ενδιαφέρον έχει να επισημανθεί ότι ο Ρήγας στην διαδρομή του Βοσπόρου πρόσθεσε στα τόσα τούρκικα τοπωνύμια και επί πλέον ενενήντα περίπου αρχαία τοπωνύμια, στα οποία ο Γ. Λαΐος στον δημοσιευμένο πίνακα αντιστοιχίας των τοπωνυμίων, του Ρήγα και του Zizla, ανέγραψε μια παύλα. Τα τοπωνύμια αυτά τα έλαβε ο Ρήγας, όπως έχουμε δείξει στην για πρώτη φορά αυθεντική επανέκδοση της *Χάρτας*, το 1998, από τον χάρτη του Barbié du Bocage, «*Plan du Bosphore de Thrace pour le Voyage du Jeane Anacharsis*», του 1784, που περιέχεται στην έκδοση *Recueil de Cartes Géographiques, plans, vues et médailles de l' ancienne Grèce relatifs au voyage de Jeune Anacharsis*, Παρίσι 1788. Προφανής ο σκοπός της ενέργειας αυτής του Ρήγα. Ήθελε να δείξει κατ' αυτόν τον τρόπο την ελληνική διαχρονικότητα του τόπου της Κωνσταντινουπόλεως, συνήθης τακτική του Ρήγα, για να ενισχύσει την ιστορική συνείδηση των σκλαβωμένων.

Το πρώτο σχετικό κείμενο για την Αργοναυτική Εκστρατεία βρίσκεται στο μέσον του Βοσπόρου της «*Επιπεδογραφίας της Κωνσταντινουπόλεως*» και επί της ασιατικής πλευράς, όπου είναι ο «*Άμυκος κόλπος*». Εκεί ο Barbié du Bocage αναγράφει «*Palais et Tombeau du Roi Amycus*», χωρίς να σημειώσει κάποια σχετική παραπομπή. Ο Ρήγας το αποδίδει ως «*Παλάτι και τάφος Αμύκου βασιλέως*» και βρίσκει, ωστόσο, την ευκαιρία να δείξει

3. Γεώργιος Λαΐος, *Οι χάρτες...*, ό. π., σ. 16 (240).

4. Γ. Τόλιας, *Αποχαιρετισμός στο Γένος. Αυτοκρατορία και πατριωτισμός στο χαρτογραφικό έργο του Ρήγα (1796-1797)*, εκδόσεις Μένανδρος, Αθήνα 2009, σ. 31.

5. Ο Γεώργιος Λαΐος, *Οι χάρτες...*, ό. π., σ. 10, αναγράφει τον τίτλο «*Plan de la ville de Constantinoble et du Bospore de Thrace*» (Paris 785), που μάλλον δεν θα τον μελέτησε, για να δει τις σχετικές χρονολογίες «1773».

επί πλέον την παρουσία των Αργοναυτών, που με την Αργώ διέπλεαν τον Βόσπορο για την Κολχίδα. Επεξηγεί ο Ρήγας ότι ο Άμυκος ήταν βασιλιάς των «Βεβρύσκων» διευκρινίζοντας ότι είναι το «αρχαίον όνομα των Βυθινών». Προσθέτει στοιχεία για τον βασιλιά Άμυκο, που τα είχε λάβει, όπως ο ίδιος αναγράφει, από τον Απολλώνιο τον Ρόδιο παραπέμποντας μάλιστα και σε συγκεκριμένη σελίδα. Τονίζει ότι ο βασιλιάς Άμυκος «είχε νόμον να μη δεχθή κανέναν εις τον λιμένα προτού να μονομαχήση με τους γρόθους, αράζαντες οι Αργοναύται τοις εξήτησε τον αξιώτερον εις μονομαχίαν. Οθεν φονεύεται από τον Πολυδεύκη. Απολλ. Ρόδ. Σχολ. Φύλλ. 166».

Το δεύτερο σχετικό κείμενο στην «Επιπεδογραφία της Κωνσταντινουπόλεως» βρίσκεται στο άνω στόμιο του Βοσπόρου προς τον Εύξεινο Πόντο επί της ευρωπαϊκής πλευράς, εκεί όπου ο Ρήγας σημειώνει πάλι σχετικά με την Αργοναυτική Εκστρατεία, πριν η Αργώ ολοκληρώσει της πορεία της στον Βόσπορο και εξέλθει στον Εύξεινο Πόντο για την Κολχίδα. Κάνει αναφορά στον δυστυχή τυφλό μάντη Φινέα, από τον οποίο οι Άρπυες του έπαιρναν το φαγητό και ότι οι Αργοναύτες Ζήτις και Κάλαις τις απέδιωξαν με αποτέλεσμα να τους δοθεί το μάντεμα για την Κολχίδα. Παρατηρήσαμε, ωστόσο, ότι ο Barbié du Bocage στο «Plan du Bospore de Thrace pour le voyage du Jeune Anacharsis» αναγράφει «Gyropolis Colline sur laquelle on pretend que le Roi Phinée tenoit sa Cour», χωρίς κάπου να παραπέμψει. Ο Ρήγας το μεταφράζει και βρίσκει την ευκαιρία να γράψει περισσότερα, λαμβάνοντάς τα από τον Απολλώνιο τον Ρόδιο, Βιβλίο Δεύτερο. Συγκεκριμένα, ο Ρήγας αναγράφει: «*Γυπόπολις. Φαναράκι. Εδώ εβασίλευσεν ο μάντης Φινεύς, τυφλός ώντας, και αρπαζομένης της τροφής του από των Άρπυών, οι Βορεάδαι Ζήτις και Κάλαις Αργοναύται τας αποδιώκουν, και μάντευμα του πηγεμού εις Κολχίδα και επιστροφή των παρ' αυτού λαμβάνουν*». Παρατηρούμε κατ' αυτόν τον τρόπο την συνθετική ικανότητα του Ρήγα καθώς και την περιληπτική αναφορά στο γεγονός χωρίς να πλατειάζει.

Το τρίτο κείμενο στην «Επιπεδογραφία της Κωνσταντινουπόλεως» βρίσκεται στην ασιατική πλευρά του Βοσπόρου μεταξύ των δύο προηγούμενων, όπου ο Ρήγας σημειώνει «Βωμός των 12 Θεών», μεταφράζοντας το «Autel des 12 Dieux» του πρότυπου χάρτη του Βοσπόρου του Barbié du Bocage, όπου και πάλι δεν υπάρχει κάποια παραπομπή. Προσθέτει, όμως, ένα αστερίσκο και παραδίπλα αναγράφει τα ονόματα των δώδεκα θεών «Διός, Ήρας, Ποσειδώνος, Ερμού, Δήμητρος, Ηφαίστου, Απόλλωνος, Αρτέμιδος, Εστίας, Άρεως, Αφροδίτης, και Αθηνάς», παραπέμποντας πάλι στον Απολλώνιο Ρόδιο.

Επιπρόσθετα, ο Ρήγας απεικονίζει την Αργώ στο κάτω αριστερό μέρος του τίτλου της *Χάρτας της Ελλάδος*, στο 4^ο φύλλο. Στην μία άκρη διακρίνεται όρθιος ο Ηρακλής με το ρόπαλο⁶, στο κέντρο ο Ορφέας και στην άλλη

6. Το ρόπαλο του Ηρακλέους αποτελεί σημαντικό συμβολικό στοιχείο στο στρατηγικό σχέδιο της επανάστασης του Ρήγα Βελεστινλή. Εκτός από την Αργώ, απαντάται στον τίτλο

άκρη ο Ιάσοντας. Ακόμη, στα περιθώρια των φύλλων 10 και 11 της *Χάρτας της Ελλάδος*, όπου αναγράφει τα ονόματα ενδόξων ανδρών της αρχαιότητας προσθέτοντας το ρόπαλο του Ηρακλέους στην αρχή. Περιλαμβάνει και τα ονόματα των Αργοναυτών με την αντίστοιχη χρονολογία, «Άδμητος 940, Ιάσων 937, Ορφεύς 950».

Ενδιαφέρον έχει να επισημανθεί ότι ο Ρήγας σε υποσημείωση στο βιβλίο του *Νέος Ανάχαρις*⁷, αναφέρει ότι ο Άδμητος ήταν ένας από τους πενήντα πέντε Αργοναύτες, όταν ο Γάλλος συγγραφέας κάνει αναφορά στην Θεσσαλία, λέγοντας ότι «*Ἡ Θεσσαλία ἐστάθη ἡ καθέδρα τῶν ἡρώων, καὶ τὸ θέατρον τῶν πλέον μεγάλων κατορθωμάτων. Ἐκεῖ ἐφάνησαν οἱ Κένταυροι, καὶ Λαπιῖται, ἐκεῖθεν ἐξέπλευσαν οἱ Ἀργοναῦται*, ἐκεῖ ἀπέθανεν ὁ Ἡρακλῆς, ἐκεῖ ἐγεννήθη ὁ Ἀχιλλεύς...*». Στο Άργοναῦται ο Ρήγας θέτει ἄστερισκο και σε ὑποσημείωση γράφει, «*Ἄδμητος, εἰς τῶν πενήντα πέντε ἀργοναυτῶν, ἦτον ἀπὸ τὸν Βελεστῖνον*». Ωστόσο, παρατηρούμε ότι ο Ρήγας αντικαθιστά το αρχαίο όνομα των Φερών με το όνομα της εποχής του «Βελεστίνος», όπως έχουμε επισημάνει και σχολιάσει την τακτική αυτή του Ρήγα στην αναστατική επανέκδοση του *Νέου Αναχάρσιδος* το 2006, με την επιμέλεια μας και την προσθήκη ευρετηρίου και εισαγωγής.

Επισημαίνεται ότι ο Απολλώνιος ο Ρόδιος στα *Αργοναυτικά Α*, στους στίχους 49-50, μνημονεύει έκτον στη σειρά τον Άδμητο. Αυτούς τους στίχους ο Ρήγας τους αναγράφει στην «Επιπεδογραφία της Φεράς νυν λεγομένης Βελεστίνος», που είναι δίπλα στον τίτλο και πάνω από την Επιπεδογραφία των Αθηνών στο 4^ο φύλλο της *Χάρτας της Ελλάδος*. Εξυμνεί ο Ρήγας κατ' αυτόν τον τρόπο την γενέτειρα του και δίνει μήνυμα ότι θα πρέπει να τιμούμε την γενέτειρά μας και να αναδεικνύουμε τα ιστορικά στοιχεία της. Συγκεκριμένα αναγράφει:

*«Οὐδέ Φεραῖς Ἄδμητος εὐρρήνεσσιν ἀνάσσων,
μῖμνεν ὑπὸ σποπῖν ὄρεος Χαλκωδονίσιου».*

Θα θέλαμε να προσθέσουμε και την υποσημείωση στα *Ολύμπια του Ηθικού Τρίποδος*⁸, όπου ο Ρήγας γράφει για τον Άδμητο και την θυσία της Άλκηστης για την σωτηρία του συζύγου της, παραπέμποντας στον Παλαι-

της *Χάρτας* στην πάλη του Ηρακλή με την Αμαζόνα, στην παράσταση του κοιμισμένου λιονταριού στην «Επιπεδογραφία της Κωνσταντινουπόλεως», στο περιθώριο του 10 φύλλου στην αρχή του αλφαβητικού καταλόγου των ενδόξων προσώπων της αρχαίας Ελλάδος, στις παραστάσεις των Ηγεμόνων στη *Νέα Χάρτα της Βλαχίας* και στη *Γενική Χάρτα της Μολδοβίας* κάτω από τους θυρεούς, στην αρχή της *Νέας Πολιτικής Διοικήσεως* και στη σημαία του.

7. Ρήγα Βελεστινλή, *Νέος Ανάχαρις*, Βιέννη 1797, φωτομηχανική επανέκδοση από την Επιστημονική Εταιρεία Μελέτης Φερών-Βελεστίνου-Ρήγα με την επιμέλεια, ευρετήριο, εισαγωγή Δρ. Δημ. Καραμπερόπουλου, Αθήνα 2006, σ. 116.

8. Ρήγα Βελεστινλή, *Ο Ηθικός Τρίποδος*, Βιέννη 1797, φωτομηχανική επανέκδοση από την Επιστημονική Εταιρεία Μελέτης Φερών-Βελεστίνου-Ρήγα, επιμέλεια, εισαγωγή, ευρετήριο Δρ. Δημ. Καραμπερόπουλου, Αθήνα 2001, σ. 104.

φατο⁹. Αναφέρει μάλιστα και την συγκεκριμένη έκδοση της Λειψίας και αναγράφει σχεδόν το ίδιο κείμενο, με την προσθήκη μερικών διευκρινίσεων, όπως παρατηρήσαμε κατά την αντιβολή με το αρχαίο κείμενο¹⁰: «*Εἴρηται μὲν παρὰ τινῶν συμβίαν Ἀδμήτου εἶναι τὴν Ἄλκηστιν. Παλαίφατος δὲ σελ. 112, ἐκδόσ. τῆς Λείψιας 1772 γράφει οὕτω. Φονεῦται παρὰ τῶν θυγατέρων τοῦ ὀ βασιλεὺς τῆς Ἰωλκοῦ (λέγεται τώρα Λεχώνια, κεῖται εἰς τὴν Μαγνησίαν τῆς Θεσσαλίας) Πελίαν, ὧν μία ἢ Ἄλκηστις καταφεύγει εἰς τὰς Φεράς, (λέγονται τώρα Βελεστῖνος καὶ ἅγιος Γεώργιος εἰς τὴν Φθιώτιδα τῆς Θεσσαλίας) πρὸς τὸν βασιλέα Ἀδμητον ἀνεψιὸν τῆς, καὶ καθεζομένην ἐπὶ τῆς ἐστίας, δὲν ἤθελε νὰ τὴν ἐκδώσῃ τῷ ἀδελφῷ τῆς Ἀκάστῳ αἰτοῦντι, ὅστις συναγαγὼν στρατεύματα ἐπολιώρκει τὰ περίξ. Εὐγαίνωντας ὁ Ἀδμητος νυκτὸς μὲ τινὰς ταξίαρχας τοῦ πρὸς κατασκόπευσιν, ἐσυλλήφθη ζῶν, καὶ φοβερίζοντας ὁ Ἄκαστος νὰ τὸν φονεῦσῃ, ἤκουσεν ἢ Ἄλκηστις ὅτι μέλλει νὰ θανατωθῇ ἐκεῖνος δι' αὐτήν, ἐξῆλθε καὶ παρεδόθη· ἀφίνει λοιπὸν τὸν Ἀδμητον ὁ Ἄκαστος, καὶ τὴν συλλαμβάνει. Ὅθεν γενναίως ἀπέθανεν ἢ Ἄλκηστις ὑπὲρ Ἀδμήτου. Οὕτω μὲν μυθεύεται. Ἡρακλῆ δὲ φέροντα τὰς ἵππους τοῦ Διομήδους ἐξένισεν Ἀδμητος, καὶ κλαίων τὴν δυστυχίαν τῆς Ἀλκήστιδος, ἀγανακτεῖ ἐκεῖνος, πολεμεῖ τὸν Ἄκαστον, τὸν νικᾷ, δίδει τὰ λάφυρα τῷ οἰκείῳ στρατεύματι, καὶ τὴν Ἄλκηστιν τῷ Ἀδμήτῳ. Λέγεται οὖν ὡς ἐκ τοῦ θανάτου αὐτὴν ἐρρύσατο».*

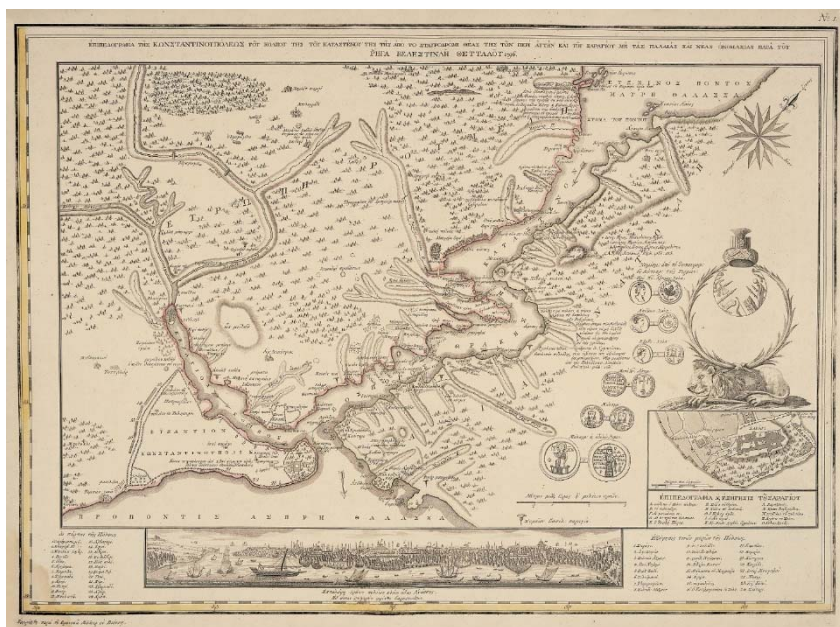
Προσθέτουμε ένα ιδιαίτερο σχετικό σχόλιο: Θεωρούμε ότι οι τρεις αναγραφές στον χάρτη του Βοσπόρου του Barbié du Bocage «Plan du Bospore de Thrace pour le voyage du Jeune Anacharsis», οι οποίες είναι χωρίς κάποια παραπομπή, ο Ρήγας μεταφράζει. Θα του έδωσαν το έναυσμα να εμπλουτίσει την «Επιπεδογραφία της Κωνσταντινουπόλεως» με περισσότερες πληροφορίες για την Αργοναυτική Εκστρατεία αναζητώντας σε σχετικές

9. Αντίτυπο της έκδοσης του Παλαίφατου, Λειψία 1772, που μνημονεύει ο Ρήγας, εντοπίσαμε στην Εθνική Βιβλιοθήκη Ελλάδος. Ευχαριστίες στον κ. Γιάννη Ανδρόνικο για την αμέριστη βοήθειά του.

10. Παραθέτουμε το πρωτότυπο κείμενο του Παλαίφατου για να δει ο αναγνώστης την μεταφραστική δυναμική του Ρήγα, εκδόσεις ΚΑΚΤΟΣ, *Εφορος-Παλαίφατος, Άπαντα*, Αθήνα 2001, σ. 286: «*Επειδή Πελίαν απέκτειναν αἱ θυγατέρες, Ἄκαστος ὁ Πελίου ἐδίωκεν αὐτὰς ἀναποκτεῖναι θέλων ἀντί τοῦ πατρὸς καὶ τὰς μὲν ἄλλας συλλαμβάνει· Ἄλκηστις δὲ φεύγει εἰς Φεράς πρὸς Ἀδμητον ἀνεψιὸν αὐτῆς, καὶ καθεζομένη ἐπὶ τῆς ἐστίας οὐκ ἠδύνατο Ἀδμητος Ἀκάστῳ ἐκδοτὸν ἐξαιτουμένῳ δοῦναι. Ὁ δὲ παρακαθίσας στρατιὰν πολλὴν περὶ τὴν πόλιν ἐπυρπόλει αὐτούς. ἐπεξίων δὲ ὁ Ἀδμητος νύκτωρ, ἐντυχὼν λοχαγοῖς συνελήφθη ζῶν. ἠπειλεῖ δὲ Ἄκαστος ἀποκτεῖναι αὐτὸν, εἰ μὴ παραδώσει τὴν Ἄλκηστιν ἰκετίν οὔσαν. Πυθομένη οὖν Ἄλκηστις ὅτι μέλλει ἀναρεῖσθαι Ἀδμητος δι' αὐτήν, ἐξελθοῦσα ἑαυτὴν παρέδωκε. Τὸν μὲν οὖν Ἀδμητον ἀφίησιν Ἄκαστος, ἐκείνην δὲ συλλαμβάνει. ἔλεγον οὖν οἱ ἄνθρωποι ἄνδρεία γε ἢ Ἄλκηστις· ἐκοῦσα ὑπεραπέθανεν Ἀδμήτου. Τοῦτο μέντοι οὐκ ἐγένετο, ὡς ὁ μῦθος φησί. Κατὰ γὰρ τοῦτον τὸν καιρὸν Ἡρακλῆς ἦκεν ἐκ τινος τόπου ἄγων τὰς Διομήδους ἵππους. ὄδυρομένου δὲ τοῦ Ἀδμήτου τὴν συμφορὰν τῆς Ἀλκήστιδος, ἀνακτησάμενος Ἡρακλῆς ἐπιτίθεται τῷ Ἀκάστῳ καὶ τὴν στρατιὰν αὐτοῦ διαφθείρει καὶ τὰ λάφυρα τῆ ἑαυτοῦ στρατιᾶς διανέμει, τὴν δὲ Ἄλκηστιν τῷ Ἀδμήτῳ παραδίδωσιν. ἔλεγον οὖν οἱ ἄνθρωποι ὡς ἐντυχὼν Ἡρακλῆς ἐκ τοῦ θανάτου ἐρρύσατο τὴν Ἄλκηστιν».*

εκδόσεις στις οποίες και παραπέμπει. Δείχνει έτσι την δυναμική του πνεύματός του. Δεν κάνει απλή αντιγραφή, αλλά εμπλουτίζει το κείμενό του αναζητώντας πληροφορίες από τα *Αργοναυτικά* του Απολλώνιου Ρόδιου και του Παλαίφατου, σύμφωνα και με την γενικότερη τακτική του, να συμπληρώνει τα κείμενα του με επί πλέον γνώσεις. Οι μυθολογικές ιστορίες εξάλλου της Αργοναυτικής Εκστρατείας κατά την εκπαίδευσή του θα είχαν εντυπωσιάσει τον Ρήγα καθώς και ότι η Ιωλκός ήταν δίπλα στις Φερές του Αδμήτου, ο οποίος ήταν ένας από του πενήντα πέντε Αργοναύτες, όπως και ο Ηρακλής.

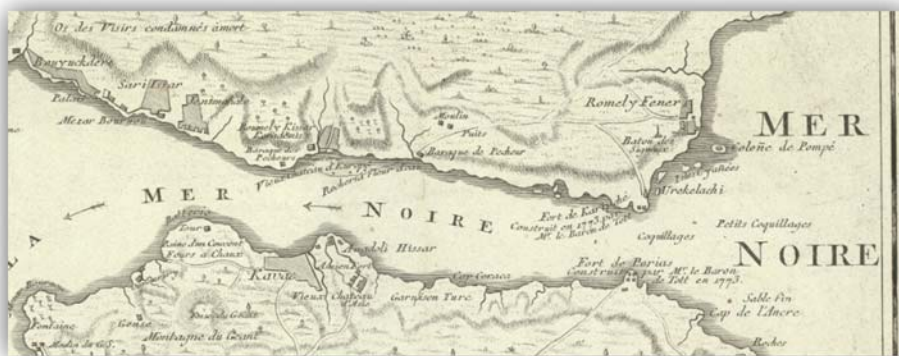
Γι' αυτό, υποθέτουμε ότι, επειδή η «Επιπεδογραφία της Κωνσταντινουπόλεως» ήταν το πρώτο φύλλο της *Χάρτας της Ελλάδος*, που εξέδωσε ο Ρήγας αμέσως μετά την εγκατάστασή του στην Βιέννη τον Αύγουστο του 1796, και ασχολήθηκε με τα *Αργοναυτικά* του Απολλώνιου Ρόδιου, να έγινε αιτία να βάλει στον τίτλο της *Χάρτας*, που εκδόθηκε μετέπειτα, την Άνοιξη του 1797, την Αργώ με τον Ηρακλή και το ρόπαλό του, καθώς επίσης τον Ορφέα και τον Ιάσονα.

Η «Επιπεδογραφία της Κωνσταντινουπόλεως», Βιέννη 1796, του Ρήγα Βελεστινλή, που αποτέλεσε και το πρώτο φύλλο της δωδεκάφυλλης *Χάρτας της Ελλάδος*, με τους σημαντικούς συμβολισμούς της και τα κείμενα για την Αργοναυτική Εκστρατεία.

Λεπτομέρεια από την «Επιπεδογραφία της Κωνσταντινουπόλεως» με τις αναγραφές της χρονολογίας «1773» και των κειμένων για την Αργοναυτική εκστρατεία.

Λεπτομέρεια του προτύπου χάρτη, που ο Ρήγας χρησιμοποίησε και όπου αναγράφεται στο Βόσπορο η χρονολογία «1773».

<i>Μυρταίων Π[οταμός], Α[ιμνή] Ανκίων</i>	—
<i>— Κόραξ πιλάρ 'Ακ[ρωτήριον], Φενή κιογι.</i>	—
<i>Καριπτζέ [κάστρο] 1773 — 'Αφροδίσιον [νησί] — Ποριάς 1773 [κάστρο].</i>	—
<i>Α[ιμνή] 'Εφσείων — Φιλ Μπουρνοῦ.</i>	—
<i>'Ερείπια τοῦ Μαύρου Μώλου, Τιμαῖος πύργος ἢ τοῦ Φάρου' ψαράδες.</i>	46. <i>Un Monaster des Religieux Grecs appellée Mauromolos.</i>
<i>Χρυσορρόας Π[οταμός].</i>	—
<i>Βωμός Ρέας, Παναγία — Παντύχιον, φύλακες (σχεδιασμένο γιαταγάνι).</i>	—
<i>Παλαιόκαστρον — 'Ιερόν Παλαιόν, ὄχυρωμα.</i>	—
<i>Κόκκαλα καταδίκων βεζυρηδων. Σκλητήρινας Π[οταμός].</i>	—
<i>Γενῆ μαχαλλέ — Βωμός τοῦ οὐρίου Διός.</i>	39. <i>Les deux chatteux Neuves appellés Jem Hussarler.</i>

Μέρος από τον πίνακα με τα τοπωνύμια του Ρήγα και του χάρτη του Zizla, που δημοσίευσε ο Γ. Λαΐος με τα κενά στην χρονολογία «1773» και στα αρχαία τοπωνύμια του Βοσπόρου.

Η Αργώ στην σελίδα τίτλου της *Χάρτας της Ελλάδος*, Βιέννη 1797.

Ο Ηρακλής με το ρόπαλο, σύμβολο της ελληνικής δύναμης, στην πάλη με την Αμαζόνα που κρατάει το αμφίστομο τσεκούρι σύμβολό της περσική-ασιατικής δύναμης.

Αἰθιοπία	94	Αἰθίοπις	33	Αἰθιοπία	40	Αἰθιοπία	47	Αἰθιοπία	250	Αἰθ
Αἰόλος	103	Αἰσχίλος	486	Αἰσχίλος	67	Αἰσχίλος	300	Αἰσχίλος	203	Αἰ
Αἰσκληπίος	927	Αἰκαῖος	607	Αἰφικτιών	68	Αἰφίλιος	334	Αἰφίλιος	352	Αἰ

Το ρόπαλο του Ηρακλέους, σύμβολο της ελληνικής δύναμης κατά τον Ρήγα, στην αρχή του περιθωρίου του 10^{ου} φύλλου της Χάρτας, με τα ονόματα ενδόξων προσώπων της αρχαιότητας, με πρώτο τον Ἄδμητο Φερών.